

MINISTARSTVO SIGURNOSTI BOSNE I HERCEGOVINE Department for Combating Trafficking in Human Beings

Reorganizacija regionalnih monitoring timova

U periodu od 17. do 19. decembra 2018. godine na Jahorini, državni koordinator za borbu protiv trgovine ljudima i ilegalne migracije u BiH, održao je niz sastanaka sa predstavnicima ministarstava unutrašnjih poslova Federacije BiH, Republike Srpske, kantona, policije Brčko distrikta BiH te predstavnicima nevladinih i međunarodnih organizacija. **Tema pomenutih sastanaka bila je reorganizacija i rekonstrukcija regionalnih monitoring timova.**

Uključivanjem predstavnika svih nivoa vlasti u regionalne monitoring timove tokom prethodnih godina, isti su postali preglomazni, a samim tim i nefunkcionalni, tako da se ukazala potreba za reorganizacijom i rekonstrukcijom regionalnih monitoring timova.

Jedan od prijedloga koji je iznesen na pomenutim sastancima je da se na nivou Republike Srpske formira ukupno šest timova (za svaku policijsku upravu po jedan), da se za Brčko distrikt BiH formira jedan tim, a da se na nivou svakog kantona u Federaciji BiH formira tim (ukupno njih deset).

Trenutno je u toku postupak pribavljanja saglasnosti ministara unutrašnjih poslova na izneseni prijedlog reorganizacije, te je planirano da se krene u narednu fazu reorganizacije čim se dobiju saglasnosti na navedeni prijedlog, odnosno planirano je da se sa narednim aktivnostima krene već krajem mjeseca marta 2019. godine.

Posjeta predstavnika delegacije Savjeta Evrope

U decembru 2018. godine, državni koordinator za borbu protiv trgovine ljudima i ilegalne migracije u BiH održao je sastanak sa predstavnicima delegacije Savjeta Evrope. Sastanku su prisustvovali i predstavnici institucija Bosne i Hercegovine, Federacije BiH, Republike Srpske, Brčko distrikta BiH i predstavnici nevladinih organizacija.

Savjet Evrope trenutno se bavi inicijativom za saradnju sa Evropskom unijom koja se zove „Horizontalni fond za zapadni Balkan i Tursku“ (HF). Program sufinansiraju Evropska unija i Savjet Evrope, a implementira ga Savjet Evrope. Kroz ovaj zajednički program, Evropska unija i Savjet Evrope imaju za cilj da pomognu korisnicima u Jugoistočnoj Evropi da se pridržavaju standarda Savjeta Evrope i *acquisa* EU u okviru procesa proširenja.

Na navedenom sastanku predstavnici delegacije Savjeta Evrope su predstavnicima vlasti u Bosni i Hercegovini predložili trogodišnji projekat o sprečavanju i suzbijanju trgovine ljudima u Bosni i Hercegovini, koji bi se provodio u bliskom partnerstvu sa državnim vlastima i organizacijama civilnog društva.

Unutar ovog izdanja:

Reorganizacija
regionalnih monitoring
timova

Asistencija žrtvama
trgovine ljudima

Regionalni projekat o
suprotstavljanju
trgovini ljudima i
krijumčarenju
migranata

Obilježavanje
Evropskog dana borbe
protiv trgovine ljudima

Učešće na OSCE-ovoj
obuci na temu borbe
protiv trgovine ljudima

Regionalni centar MARRI inicijative (Regionalna inicijativa za migracije, azil i izbjeglice), u saradnji sa uredom GIZ-a u BiH, priprema novi regionalni projekat pod nazivom „Prevenција i borba protiv trgovine ljudima i krijumčarenje migranata na zapadnom Balkanu“. Projekat će se implementirati i u Bosni i Hercegovini i trebalo bi da realizacija započne sredinom 2019. godine. Projekat će biti podržan od strane njemačkog Federalnog ministarstva za ekonomsku saradnju i razvoj (BMZ) i implementiran od strane GIZ-a u partnerstvu sa MARRI centrom. U vezi s tim, u februaru 2019. godine, u Skoplju je organizovana validacijska radionica za izradu novog projekta. Događaj je bio nastavak brojnih pripremnih aktivnosti koje su počele u oktobru 2018. godine. Pripremne aktivnosti sproveo je tim eksperata za borbu protiv trgovine ljudima, sa ciljem prikupljanja informacija o potrebama, prioritetima i brigama učesnika u vezi sa temom.

Planirano je da fokus projekta bude poboljšanje položaja potencijalnih žrtava i žrtava trgovine ljudima među izbjeglicama i lokalnim stanovništvom na zapadnom Balkanu, kroz tri polja: prevencija, zaštita i koordinacija, te saradnja među relevantnim akterima u okviru nacionalnih mehanizama za upućivanje.

Obilježavanje Evropskog dana borbe protiv trgovine ljudima

Udruženje „Zemlja djece u BiH“, u saradnji sa UŽR „Bolja budućnost“ Tuzla, zajedničkom aktivnošću obilježili su 18. oktobar - Evropski dan borbe protiv trgovine ljudima.

U centralnom i najprometnijem dijelu grada organizovan je ulični performans. Postavljene su dječije lutke u prirodnoj veličini, koje pokazuju dijete koje prosi, s naslovljenim porukama koje su trebale da skrenu pažnju prolaznika da ne daruju novac, jer time podstiču ovaj vid iskorištavanja i zloupotrebe djece, kao i na obavezu i način prijavljivanja prosjačenja djece. Od strane naših volontera, članova „Budi muško klub“, građanima su dijeljeni i edukativno-promotivni materijali o prevenciji i suzbijanju trgovine ljudima.

Osim uličnog performansa, u Tuzli je održana javna debata na temu „**Djeca u pokretu, djeca bez pratnje – reaguj i spriječi trgovinu djecom!**“ na kojoj je istaknuta uloga samih građana u prevenciji trgovine ljudima. Sa javne debate upućena je poruka građanima Tuzlanskog kantona da su, ukoliko primijete grupe migranata koje se kreću gradom, bez obzira da li se u grupama nalaze djeca ili ne, **obavezni slučaj prijaviti MUP-u Tuzlanskog kantona na broj telefona 122**, jer su „**djeca u pokretu**“ u najvećoj opasnosti da budu žrtve trgovine ljudima, kao i sve osobe koje su u ilegalnim migracijama.

MFS-EMMAUS je učestvovao u obilježavanju Europskog dana borbe protiv trgovine ljudima 18. oktobra 2018. godine, koje je održano u zgradi UN-a u Sarajevu, koje su organizovali Ministarstvo sigurnosti BiH, Međunarodna organizacija za migracije (IOM) i mreža Ring, a na kojoj je učestvovala predstavnik Ureda Sarajevo. Također, aktivnosti MFS-EMMAUS-a prezentirane su istog dana na javnoj tribini organiziranoj povodom obilježavanja 18. oktobra od strane Policije Brčko distrikta BiH, u Domu kulture u Brčkom. U suradnji sa partnerima iz nevladinog sektora aktivnim u ovoj oblasti realizirane su i aktivnosti podizanja svijesti javnosti o problemu trgovine ljudima, putem distribucije promotivnog postera specijalno kreiranog za obilježavanje ovog Dana.

Dan sigurnijeg interneta 2019.

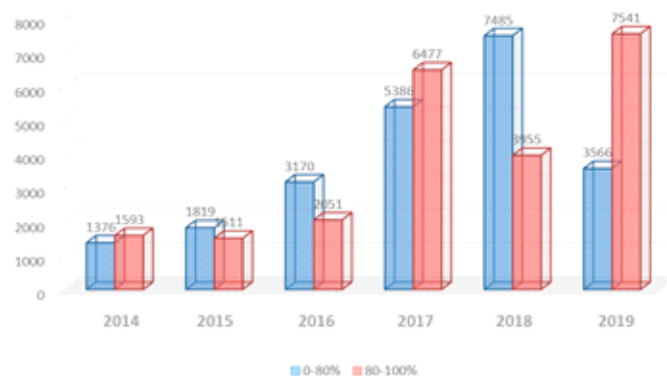
Međunarodni forum solidarnosti EMMAUS je i 2019. godine uspješno realizovao obilježavanje Dana sigurnijeg interneta, te skrenuo pažnju djece, mladih i šire javnosti na problem zlostavljanja i zloupotrebe djece u digitalnom okruženju, a posebno na načine zaštite od istih. Povodom ovog Dana, MFS-EMMAUS je, uz podršku Ministarstva sigurnosti BiH i Komiteta za obilježavanje Dana sigurnijeg interneta u BiH, 5. februara/veljače organizovao online takmičenje koje se sastojalo od edukativnog kviza i u kojem je učestvovalo više od 11.000 učenika osnovnih i srednjih škola iz različitih dijelova Bosne i Hercegovine. Učenici su ostvarili odlične rezultate, jer je njih 70% uspješno odgovorilo na pitanja u kvizu, te su 22 učenika osvojila vrijedne nagrade. Nagrade i tehnička podrška realizaciji kviza obezbijedjeni su sredstvima Microsoft BiH, te inicijative koju MFS-EMMAUS realizira u okviru BiH konzorcijuma za zaštitu djece sa UNICEF-om BiH i Save the Children „Zaustaviti nasilje nad djecom: Prevencija i rad na sprečavanju seksualnog iskorištavanja i zlostavljanja djece u digitalnom okruženju u Bosni i Hercegovini“, kao i sponzori M-tel i Logosoft.

Uspostavljanje Centra za sigurni internet u Bosni i Hercegovini

„Zaustaviti nasilje nad djecom: Prevencija i rad na sprečavanju seksualnog iskorištavanja i zlostavljanja djece u digitalnom okruženju u Bosni i Hercegovini“ naziv je inicijative u okviru koje je MFS-EMMAUS intenzivirao rad na uspostavljanju Centra za sigurni internet u Bosni i Hercegovini sa novom, inovativnom i unaprjeđenom web platformom www.sigurnodijete.ba. Centar za sigurni internet čine tri jednako važna segmenta, a to su: Informativni centar koji nudi resurse za djecu, roditelje i stručnjake iz oblasti obrazovanja, Hotline za prijavu neprimjerenih sadržaja i Helpline besplatnu savjetodavnu telefonsku liniju za podršku žrtvama, te pružanje savjeta djeci, omladini i roditeljima kako da postupaju sa štetnim sadržajem, kontaktima i postupcima online. Uspostavljen je i Omladinski panel sa ciljem uključivanja djece i omladine u rad Centra za sigurni internet u Bosni i Hercegovini i doprinosa sprečavanju nasilja nad djecom i mladima u digitalnom okruženju. MFS-EMMAUS je nastavio djelovati u INHOPE asocijaciji sa 45 hotline-a iz cijelog svijeta, koji zajednički djeluju u cilju kreiranja sigurnijeg interneta. Aktivnosti se provode od 2009. godine u suradnji i uz podršku Odsjeka za borbu protiv trgovine ljudima Ministarstva sigurnosti BiH, s ciljem jačanja postojećeg sistema zaštite djece u BiH radi adekvatnog odgovora na sve poznate oblike nasilja, eksploatacije i zanemarivanja djece.

BROJ PRISTUPA U BiH PO USPIJEŠNOSTI

MFS-EMMAUS je i tokom 2018. godine nastavio pružati asistenciju žrtvama trgovine ljudima i ilegalnim migrantima:

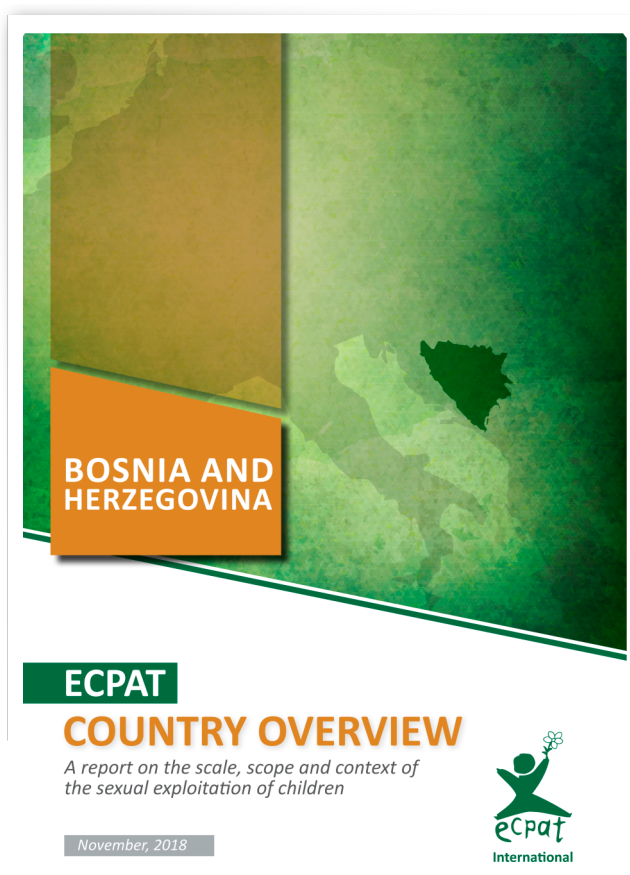
- asistencija je pružena za sedam (7) potencijalnih žrtava trgovine ljudima, od čega šest (6) državljanin/ki BiH i jednog (1) stranog državljanina: od šest (6) BiH državljanin/ki, tri (3) su malodobne osobe, te tri (3) punodobne, dok je jedna (1) žrtva strani državljanin malodobna osoba;

- podrška migrantima je pružena kroz osiguravanje smještaja i zbrinjavanje, porodicama u ilegalnom boravku, djeci u pratnji jednog roditelja, maloljetnim osobama bez pratnje, te osobama s blažim mentalnim poteškoćama, te je zbrinuto 12 ilegalnih migranata, od kojih je osam (8) malodobnih. Zaključno sa krajem 2018. godine, MFS-EMMAUS je pomenute usluge pružio za 70 ilegalnih migranata, od kojih je njih 59 malodobno.

MFS-EMMAUS je intenzivirao djelovanje u oblasti podrške ranjivim kategorijama tražilaca azila, posebno maloljetnicima bez pratnje. Zbog toga je intenzivirana saradnja sa državnim institucijama, te domaćim i međunarodnim partnerskim organizacijama u ovoj oblasti kao što su Ministarstvo sigurnosti BiH, UNHCR i Fondacija Bosanskohercegovačka inicijativa žena (BHWI). Tokom 2018. godine zbrinut je 71 tražilac azila, od kojih je 41 malodobna osoba.

Izveštaj o seksualnoj eksploataciji djece: Pregled situacije u BiH

MFS-EMMAUS kao član ECPAT-a (End Child Prostitution and Trafficking) za Bosnu i Hercegovinu je aktivno učestvovao u prikupljanju podataka i izradi Nacionalnog izvještaja o seksualnoj eksploataciji djece u BiH. Izvještaj je preveden na bosanski, hrvatski i srpski jezik, i publikovan u elektronskoj formi. Neki od značajnih nalaza su: decentralizirana uprava i pravni sistemi, u kombinaciji sa faktorima kao što su siromaštvo, visoka nezaposlenost i diskriminacija zasnovana na etničkom porijeklu, jačaju okolnosti koje olakšavaju seksualno iskorištavanje djece u državi; BiH ostaje značajan izvor i odredište za trgovinu djecom u svrhu seksualnog iskorištavanja; Državni koordinator za borbu protiv trgovine ljudima je potvrdio porast broja prekogranične trgovine u svrhu seksualnog iskorištavanja djece; djeca romske nacionalnosti češće postanu žrtve seksualnog iskorištavanja zbog siromaštva, društvene isključenosti i neprijavlivanja novorođenih; siromašna djeca su takođe u većem riziku od ranih i prisilnih brakova; djeca iz siromašnih porodica su često meta seksualnog iskorištavanja putem interneta.

Učešće na OSCE-ovoj obuci na temu borbe protiv trgovine ljudima na migrantskoj ruti

U periodu od 10. do 14. decembra 2018. godine, predstavnik Udruženja „Vaša prava BiH“ učestvovala je na četvrtoj obuci na temu borbe protiv trgovine ljudima na migrantskoj ruti koju je organizovala Organizacija za sigurnost i saradnju u Evropi (OSCE), a koja je održana u Vićenci, Italija.

Obuka je osmišljena na principu *live* simulacije uz primjenu standardnih operativnih procedura na kojoj je učestvovalo 76 učesnica i učesnika iz preko 30 zemalja, uključujući advokate, predstavnike tužilaštava, državnih institucija i organizacija civilnog društva, te psihologe, kulturne medijatore i prevoditelje. Po završetku obuke, svim učesnicima uručeni su certifikati o učešću.

<https://www.osce.org/secretariat/407036>

Aktivnosti Udruženja „Vaša prava BiH“ tokom proteklih mjeseci

Od druge polovine 2018. godine do februara 2019. godine, u skladu sa potpisanim Protokolom o pružanju besplatne pravne pomoći stranim žrtvama trgovine ljudima sa Ministarstvom sigurnosti BiH, pravnici Udruženja „Vaša Prava BiH“ nastavili su sa pravnim aktivnostima. Direktna pravna pomoć koja je pružena ovoj korisničkoj kategoriji sastojala se, osim posjeta sigurnim kućama, i u pravnom savjetovanju, sačinjavanju pismenih podnesaka i asistiranju pri podnošenju zahtjeva za odobrenje privremenog boravka iz humanitarnih razloga, a sve s ciljem zaštite prava i interesa ove kategorije korisnika.

Posjete sigurnim kućama obavljene su u slučajevima prihvata novih potencijalnih i identifikovanih žrtava trgovine ljudima, odmah po saznanju odnosno zaprimljenoj obavijesti, te su preduzimane aktivnosti shodno Smjernicama o postupanju regionalnih monitoring timova za borbu protiv trgovine ljudima. U sklopu pomenutih aktivnosti, obavljane su posjete Službi za poslove sa strancima, radi podnošenja zahtjeva za odobrenje privremenog boravka iz humanitarnih razloga, za korisnike koji su prethodno potpisali punomoć za zastupanje u postupku regulisanja privremenog boravka iz humanitarnih razloga.

Trening na temu borbe protiv trgovine ljudima u BiH

Ured GIZ-a u BiH, uz podršku njemačkog Federalnog ministarstva za ekonomsku saradnju i razvoj i Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Italije organizovao je 20. i 21. decembra 2018. godine na Trebeviću, obuku na temu borbe protiv trgovine ljudima u BiH na kojoj su učestvovali nadležni tužioci Tužilaštva BiH i Brčko distrikta BiH, predstavnici entitetskih ministarstava unutrašnjih poslova, predstavnici Udruženja „Vaša prava“ BiH, te profesori Pravnog fakulteta Univerziteta u Sarajevu.

Cilj obuke bio je unapređenje učinkovitosti i saradnje između regionalnih i državnih institucija u borbi protiv teškog i organizovanog kriminala. Borba protiv krijumčarenja neregularnih migranata i povrat protivpravne finansijske dobiti stečene krivičnim djelom su dva segmenta na koje je ovaj projekat usmjeren. Za unapređenje opće sigurnosti ključna je i saradnja između institucija za istrage u zemljama regiona i EU. Očekivani ishodi su ojačana saradnja između zemalja zapadnog Balkana sa evropskom i međunarodnom policijom i pravosudnim institucijama, povećanje broja zajedničkih istražnih timova koji se bore protiv teškog i organiziranog kriminala te povećanje broja relevantnih istraga koje rezultiraju procesuiranjima.

Na obuci su obrađene teme „Krivično-pravni aspekti djela trgovine ljudima“ (prof.dr. Borislav Petrović), „Primjeri iz prakse u međunarodnoj pravosudnoj saradnji u predmetima trgovine ljudima“ (tužiteljica Tužilaštva BiH Sena Uzunović), „Primjeri iz prakse u međunarodnoj policijskoj saradnji u predmetima trgovine ljudima“ (inspektorica Državne agencije za istrage i zaštitu Nermina Jerković) i „Besplatna pravna pomoć stranim žrtvama trgovine ljudima u BiH“ (Amra Kadrić i Zoran Pelemiš, predstavnici Udruženja „Vaša Prava“ BiH).

Projekat „Prevencija rodno zasnovanog nasilja i osnaživanje potencijalnih žrtava“

Udruženje „Novi put“ iz Mostara, od septembra 2018. godine realizuje projekat pod nazivom „Prevencija rodno zasnovanog nasilja i osnaživanje potencijalnih žrtava“, kojeg finansira Ambasada Sjedinjenih Američkih Država u BiH. S obzirom na porast broja žrtava trgovine ljudima u BiH, projektne aktivnosti su usmjerene na sprečavanje trgovine ljudima i rodno zasnovanog nasilja nad djevojkama i ženama na području Hercegovačko-neretvanskog kantona. Aktivnosti se također provode i u romskim zajednicama, s ciljem sprečavanja rodno zasnovanog nasilja i trgovine romskim djevojčicama i ženama u svrhu prisilnog prosjačenja, ranih brakova te seksualne i radne eksploatacije. Osim toga, cilj projekta je pružanje pomoći svim žrtvama trgovine ljudima i rodno zasnovanog nasilja, kako bi se osnažile i zaštitile od daljnjeg iskorištavanja.

Kontinuirane ulične kampanje usmjerene su na podizanje svijesti i senzibilizaciju javnosti u Hercegovačko-neretvanskom kantonu o problemu trgovine ljudima, ali i prikupljanje informacija o trendovima u vezi s trgovinom ljudima i najnovijim metodama vrbovanja djevojaka i žena. Realizacija navedenih aktivnosti će doprinijeti smanjenju broj žrtava trgovine ljudima u Hercegovačko-neretvanskom kantonu.

Zbrinjavanje potencijalnih žrtava trgovine ljudima u Sigurnu kuću „Medica“ Zenica

Udruženje „Medica“ Zenica, kao najstarija profesionalna ženska organizacija u BiH, već 27 godina kontinuirano pruža psiho-socijalnu i medicinsku podršku ženama i djeci žrtvama ratnog, a potom i poratnog nasilja, žrtvama porodičnog nasilja, kao i žrtvama trgovine ljudima. U proteklih šest mjeseci, u Sigurnoj kući „Medica“ Zenica boravile su ukupno **dvije** potencijalne žrtve trgovine ljudima stranog porijekla. Tokom boravka u sigurnoj kući, klijentima/potencijalnim žrtvama trgovine ljudima, pored sigurnog smještaja, obezbjeđuje se kompletna logistička podrška (hrana, napici, odjevni i higijenski artikli, te ostalo, shodno individualnim potrebama), medicinske usluge, psihološka podrška, te se uključuju u individualni i grupni psihoterapijski rad. Također, klijenti/potencijalne žrtve trgovine ljudima se, također, uključuju u okupacionu/kreativnu terapiju, zavisno od vlastitih preferencija i želja, te prisustvuju raznim edukativnim i relaksirajućim aktivnostima, poštujući njihove individualne potrebe kao i kulturološke razlike. Pored pomenutog, malodobni dječak, potencijalna žrtva trgovine ljudima, u proteklom periodu, a u cilju adaptacije i socijalizacije na novu sredinu, uključen je i u program „Stariji brat/starija sestra“ kao i u sportsku školu „Winner“ u koju ide dva puta sedmično.

Također, tokom boravka klijenata/potencijalnih žrtava trgovine ljudima u Sigurnoj kući redovno se komunicira i sarađuje sa nadležnim institucijama, kako bi se na jedan sveobuhvatan način pokušalo odgovoriti na njihove potrebe.

„Trka sa Amelom Tukom“ – obilježavanje 16 dana aktivizma borbe protiv rodno zasnovanog nasilja

Klijenti/potencijalne žrtve trgovine ljudima, tokom boravka u Sigurnoj kući „Medica“ Zenica, uključuju se u razne aktivnosti „Medice“ Zenica, kao što su obilježavanje značajnih datuma. Tako, u izvještajnom periodu, klijenti/potencijalne žrtve trgovine ljudima, zajedno sa „Medicom“ Zenica učestvovali su u obilježavanju 16 dana aktivizma borbe protiv rodno zasnovanog nasilja, pri čemu je realizovana trka sa najboljim bh. atletičarom i svjetskim ambasadorom Amelom Tukom u sklopu kampanje pod nazivom „Čuj me i spriječi nasilje nad ženama i djevojčicama“. Kroz kampanju je na poseban način skrenuta pažnju na neophodnost sprečavanja nasilja nad ženama i djevojčicama.

Državni koordinator za borbu protiv trgovine ljudima i ilegalne migracije u BiH

**Ministarstvo sigurnosti BiH
Trg BiH
71000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina**

**Tel.: +387 33 492 455,
+387 33 492 452,
+387 33 492 454,
+387 33 710 530,
Fax: +387 33 710 531
e-mail@ureddk@bih.net.ba**

osce Organization for Security and
Co-operation in Europe
Mission to Bosnia and Herzegovina

Misija OSCE-a u BiH je podržala izradu ovog materijala.
Svako gledište, izjava ili mišljenje, izraženo u ovoj publikaciji, a za koje nije izričito naznačeno da potiče iz Misije OSCE-a u BiH,
ne odražava nužno zvaničnu politiku Misije OSCE-a u BiH.